

Nevelés és lelkiség a lelkipásztorképzésben

Az intézményi lelkipásztorok, spirituálisok részvételével zajlott 2024. február 7-8-i műhelykonferencián elhangzottak alapján néhány szempont a nevelési programról való gondolkodáshoz:

1) **Bizalom**

Legyen bizalom a teológushallgatók felé, az egyházvezetés felé, a lelkészképzésben részt vevők felé. A kölcsönös bizalom alapja az őszinte párbeszéd és együttműködés. A nyitottság megvan minden szereplő irányából.

2) **Spirituálisok**

Minden teológián legyen spirituális. Olyan függetlenített lelkész, aki csak ezzel foglalkozik. Feladatleírásukban az egyes intézmények jó gyakorlataiból érdemes meríteni. A kereteket ki kell jelölni, mi a feladata és mi nem.

3) **Gyülekezeti kapcsolatok**

Elsősorban gyülekezeti szolgálatra képezzük lelkipásztorainkat, de a folyamatosan növekvő intézményi hálózat miatt szükség van a gyülekezetek és intézmények közötti szoros együttműködésre. És szükség van teljesállású intézményi lelkészekre is, de ennek alapja az intézmény gyülekezeti beágyazottsága.

Hogyan lehetne a gyülekezeti valóságot a mostani teológusokkal megismertetni, akik nem egy beágyazott gyülekezeti háttérből jönnek? Sokszor semmiféle gyülekezeti kötődésük sincsen.

A gyülekezetekkel való kapcsolatot lehetne szélesíteni: cserediákok, teológus-találkozók, egymás területére való kiszállások (egymás gyülekezeteinek a megismerése).

Itt is egymás jó gyakorlataiból lehet tanulni, működő megoldásokat beemelni. (Pl. Erdély: a teológusok egymás családjaikat és gyülekezeteiket látogatják, így is jobban megismerve a különböző közösségeket.)

4) **Kapcsolódások**

Minden nemzedéknek vannak kapcsolódási nehézségei, csak más területeken (mind szociális, mind lelki tekintetben), tanulniuk kell a másikkal, Istennel, egyházzal való kapcsolódást. Ezen a téren jobban oda kell figyelnünk, hogy a jelenlegi teológusok nyelvén tudjunk kommunikálni, bizalmi kapcsolatot tudjunk kiépíteni, tudjuk feloldani a kapcsolódási nehézségeiket.

5) **Hitbeli növekedés**

Kezdjük el a mindennapi életben és szaktudományosan is komolyan venni, hogy a hitfejlődésnek különféle szakaszai vannak. Erre már a teológiai években reflektáljunk, segítsük, hogy ez folytatódhasson, ne rekedjen meg, mert így lesz arra képes, hogy másokat is kíséren. Így a végzős hallgató képessé válik másokat kísérni a hitbeli növekedés útján. Fontos, hogy a hitbeli növekedés esetén ne csak az emocionális vetületét helyezzük előtérbe.

6) Partnerség

Tekintsük partnernek a hallgatót, aki idővel szolgatárssá fog válni. Ebben az oktatói kör részről rugalmasság, a hallgatók részéről nyitottság szükséges. Kellő alázattal és tisztelettel forduljanak a diákok a tanárok felé. A tanárok meg kellő rugalmassággal és bizalommal a teológusok felé.

7) Az identitás megerősítése és megtartása

Mit jelent református lelkésznek lenni? Hogyan és minek tekinti magát? Hogyan értékeli vagy viszonyítja magát az egyház tanítási rendszeréhez? Milyen a Bibliához való viszonya?

8) A teológia az egyház közösségének része

A teológia mint intézmény nem csak az egyház része, hanem az egyháznak a gyermeke is. Ez oda és vissza is felelősséget jelent. Fontos megélni és tudatosítani, hogy a teológia az egyház közösségének része: nem csak bekapcsolódni szükséges, hanem benne is kell élni a gyülekezetek közösségében. Ezt nem lehet csak a diákoktól elvárni, hanem tanárként is részt kell venni ebben, ezzel is példát mutatva a teológusoknak.

9) Megbecsülés, bátorítás

Tudatosan kell odafigyelni egymás megbecsülésére. Az elvárások mellett a megbecsülés is fontos a hallgatók felé – már csak az elvárások komolyabban vétele miatt is. Az előző lelkész-generációk felől erősíteni kell azt a visszajelzést, hogy örülnek az utánpótlásnak, várják és bátorítják őket. A diákok részéről is szükséges a tisztelet, a tapasztaltabbak elismerése és követése.

10) Kollégiumi vezetői feladatok

Kollégiumi vezetőként kiemelt feladat a hallgatók kísérése, lelkigondozása. Itt nagyobb nyitottságra van szükség mindkét fél részéről.

11) Mentor / tutor / évfolyamvezetői rendszer

Fontos ráerősíteni a mentori/tutori/évfolyamvezetői rendszerre. Ennek körvonalait érdemes rögzíteni. Ha pl. évfolyamvezetőről van szó, fontos, hogy több legyen pusztán formalitásnál. Érdemes átláthatóan tisztázni, hogy a teológusoknak milyen feladataik vannak a mentorok/tutorok irányába. (Nem csupán a teológusokra, hanem minden hitéleti szakosra érdemes kiterjeszteni mindezt).

Az intézményi/évfolyami sajátosságokat komolyan kell venni. Elsősorban azokat a kereteket kell lefektetni, amelyek minden intézményben elvárhatóak, és ettől túlmenően maximális tekintettel lenni az egyes intézmények specifikumaira.

12) **Minősítés + támogatás**

A minősítési rendszer mellé a nevelési célok érdekében oda kell tenni a támogatói rendszert.

13) **A hallgatók javát szolgáljuk**

A hallgatók felé tudatosítani kell, hogy az oktatói, a nevelői kör a sok-sok lehetőséggel, amit nyújt, az értük van, javukat szolgálja.

14) **Intézmények közötti tudás-átadás**

Merjünk egymástól nyugodtan tanulni. Nem másolni kell a másik intézményt, hanem a jó gyakorlatokat adaptálni. Ha van egy jó ötlet, próbáljuk ki, hogyan, milyen formában tud működni nálunk.

15) **Szükség van rád!**

Az intézményen belül a képzési/oktatási/nevelési folyamat minden szereplője nélkülözhetetlen. Nem azért vagyunk, hogy legyünk, hanem azért vagyunk, mert kellünk.

16) **Oktatói és nevelői munka szétválaszthatatlan**

A hittudomány abban különbözik minden másától, hogy itt lehetetlen szétválasztani az oktatói és nevelői munkát. Egyrészt, mert az oktatói kör is végez nevelői feladatokat, másrészt az oktatók és a nevelői munkában részt vevők mind egymásnak segítők, partnerei a közös cél érdekében.

17) **Mobilitás**

A hallgatói és tanári mobilitás lehetőségei is nagyon hasznosak. Az egymástól tanulás egyik legjobb, legintenzívebb formája ez.

A hallgatói mobilitás jelenleginél intenzívebb támogatására van szükség.

(Intézmények közti hallgatói mobilitás, eltérő követelményrendszerek, ERASMUS, kreditelfogadás, stb. Valamilyen formán egységesíteni/össze kéne hangolni a Kárpát-medencén belül)

18) **Tudástár**

Ha vannak munkaleírások, szakmai koncepciók egyes feladatkörökhöz – azokat jó lenne összegyűjteni. Mi az, ami bevált, mi az, ami további kérdéseket vet fel stb.